

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtítkár
Szerkesztő: Barna Zoltán

Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1. út 47.
Telefon: 210-440

L. évfolyam

1979. szeptember

ISSN 0209-6765

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor elnök
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
 Kiadóhivatal: 1146. Budapest, Május 1 ut 47.
 Telefon: 210-440

T a r t a l o m j e g y z é k

	oldal
Dr. Vas Tibor: Az árrendezés indokltsága	2
Dr. Vas Tibor: Dr. Solyos Gyula 60 éves	2
Elnökségi ülés	3
Megyei szervezeteink életéből:	
Hírek Somogyból	
A barcsi körzeti csoport alakuló és vezetőség- választó taggyűlése	4
Mareali sorstársak kirándulása Zalakaros fürdőre	4
A telefonközpont hangja	5
Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás:	
Beszámoló a gyulai kirándulásról	5
Szép siker egy pályázaton	6
Helyreigazítás	6
Szolnoki munkatársak Nyiregyházán:	7
Heves megyei hírek:	
Jó hír Egerből	7
Vakok napja Gyöngyösön	7
Nyílt levél /Lébénymiklósról/	8
Ünnepségsorozat Győr-Sopron megyében	9
Vak költők versei:	
Legeza Ilona: Néma dac	10
Szemerédi István: Gyógymasször-vizsga	11
Szövetségünk hangoskönyvtárából kölcsönözhető műsoros kazetták jegyzéke	11
Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat	
Dr. Kovács Miklós: Ujabb rendelkezések a munkabérek és a nyugellátások kiegészítéséről	13
Vándor Tamás: Kulturális életünk hírei	16
Dénes József: Sportrovat	
Egy győzelem, egy döntetlen	16
Rózsa Dezső: Gyászbeszéd helyett	1
Emlékezés Köffer Bélára	17
Közlemény	18
Innen-onnan	18

Dr. Vas Tibor:

Az árrendezés indokltsága

Kormányhatározat alapján július 23-tól emelkedik a fogyasztási cikkek jelentős részének ára és egyes szolgáltatások díja.

Huszár István elvtárs az intézkedéseket az alábbiakban indokolta meg:

Az áraknak szociális viszonyok között is fontos szerepük van a gazdasági életben, gazdasági fejlődésünk tervszerű alakításában. Olyan fogyasztói árakra van szükség, amelyek túkrözik a társadalmi ráfordításokat, ugyanakkor a bérek is a szociálpolitika figyelembevételével lehetővé teszik az életszínvonal gazdasági lehetőségeinkkel összhangban álló alakítását. E körülményeknek csak a reális árak képesek megfelelni. Napjainkban világszerte a viszonylag gyors és nagyarányú árváltozások a jellemzők. Elkerülhetetlen, hogy az országok a világpiaci áráktól függetlenné magukat. Hazánk is ilyen ország. A világpiaci árak emelkedése és egyéb okok miatt a hazai termelési költségek is növekednek. Eredményeink ellenére is jelentkeztek a korábban elkövetett hibák is hazánkban. További fejlődésünk attól függ, hogy a hibákat hogyan tudjuk orvosolni. Az árak alakulását végső soron gazdasági tényezők határozzák meg. Kormányzatunk fokozni kívánja a hatékonyságot és az ezt ösztönző árrendszert vezetni be. Hosszabb ideig nem lehet a világpiaci árakat figyelmen kívül hagyni. A Minisztertanács döntése azt jelenti, hogy fogyasztói áraink reálisabbak lesznek. Veszteségek érték bennünket amiatt is, hogy export árucikkeink ára lényegesen kisebb mértékben emelkedett, mint az importált áruké és ez komoly veszteséget okozott külkereskedelmi mérlegünkben. Az MSZMP KB határozatai alapján hozta meg a Minisztertanács az árrendezésre vonatkozó döntést. A fogyasztói ár nem követte az árváltozásokat és 1978-ban az állam több mint 40 milliárd forinttal támogatta meg az árszínvonalat, ennyivel dotálta a vállalatokat. Gazdasági fejlődésünk követelményei szükségessé teszik, hogy a fogyasztói árakat most átfogóan rendezzük. Néhány alapvető szükségletet az állam továbbra is dotál.

A Minisztertanács szóbanforgó határozatát alapos politikai és gazdasági mérlegelés előzte meg. A fogyasztói árak rendezésénél, valamint a bérek és a jövedelmek kiegészítésénél egyaránt figyelembe kellett venni a népgazdaság teherbíróképességét és életszínvonal-politikánk követelményeit. Ennek megfelelően a napi fogyasztás körébe tartozó termékek /élelmiszer, tüzelőanyagok, villanyáram/ áremelkedését a kormány bér-, illetve jövedelmekiegészítésekkel ellensúlyozza. Befejezésül hangsúlyozta Huszár elvtárs, hogy pártunk és kormányunk bizik abban, hogy a lakosság megérti a Minisztertanács döntésének szükségességét. Szocialista rendszerünk gazdasági alapjai szilárdak. Közös munkával el tudjuk érni, hogy a népgazdaság fejlesztésében és az életszínvonal terén elért eddigi vívmányainkat megőrizzük és további fejlődésünk feltételeit megteremtjük.

- . -

Dr. Vas Tibor:

Dr. Solymos Gyula 60 éves
/Egy megkéssett születésnap köszöntés/

Dr. Solymos elvtárs, a Fővárosi Kéfe- és Seprűgyártó Vállalat igazgatója 1979. május havában volt 60 éves. A szövetség Központi Elnöksége és tagsága nevében ez uton is jó egészséget és eredményekben gazdag életet kívánunk.

1949. májusában került a Vakok és Siketek Állami Felügyelőségéhez mint a felügyelőség vak munkatársa, akinek hatáskörébe tartozott a vakok ügyeinek intézése.

1949. augusztus havában megalakult a vakokat foglalkoztató első nemzeti vállalat, annak igazgatója lett és ezt a munkakört azóta is eredményesen tölti be. A vállalat mai neve Fővárosi Kéfe- és Seprűgyártó Vállalat, tehát nevéből nem tűnik ki, hogy a foglalkoztatottak többsége vak és gyengénlátó. Olvasóink rendszeresen kapnak tájékoztatást a gyár munkájáról és ebből értesülhetnek arról, hogy Solymos elvtárs sikeresen vezeti az üzemet.

Solymos elvtárs a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Központi Elnökségének már hosszabb ideje tagja és a testületen belül mint alelnök működik. Több bizottságban képviseli a látási fogyatékosok érdekeit, az általa vezetett vállalat minden dolgozni akaró látási fogyatékosnak munkaalkalmat biztosít, várja a munkára jelentkezőket.

Solymos Gyula elvtárs munkája mellett elvégezte a szakosított pártfőiskolát és az ELTE Állam- és Jogtudományi karán doktorátust szerzett. Tevékenységének elismeréséül több kitüntetésben részesült, így megkapta a Munkaéremrend arany fokozatát is.

- . -

Elnökségi ülés

1979. június 23-án ülést tartott a Központi Elnökség. Jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Csengeri József, dr. Jáksó László, Kuminka Györgyné, Pinviczky György, dr. Solymos Gyula, dr. Széll Lajos, Szemerédi István, Zichó József elnökségi tagok és Daru Geróné osztályvezető-helyettes.

Dr. Vas Tibor elnök megnyitójában a káder-utánpótlásra hívta fel a figyelmet, különös tekintettel arra, hogy több olyan vezető állás üresek vannak a jövőben, melyet eddig vakok töltöttek be. Javasolta, hogy kezdjünk tárgyalásokat ennek érdekében a Szociális Intézetek Központjával.

A Központi Elnökség 1. napirendi pontként meghallgatta a lakásügyi bizottság jelentését az ez évben sorra kerülő lakáselosztásról. A lakásügyi bizottság gondos mérlegelés után öt gyermekes családra tett javaslatot. A Központi Elnökség figyelembe vette a szövetségnél végzett társadalmi munkájukat, szociális helyzetüket s úgy döntött, hogy a lakásügyi bizottság által tett javaslatot elfogadja.

A 2. napirendi pontban a szakmai csoport vezetője tájékoztatta a testületet a tájértekezletekről. Lapunkban e témáról külön cikk jelent meg. Vita után a Központi Elnökség a tájékoztatót elfogadta.

A 3. napirendi pontban a szakmai csoport vezetője ismertette azt a körlevél-tervezetet, amelyben a megyei szervezetek tennivalóit rögzítettük az éves taggyűléssel kapcsolatban.

A Központi Elnökség a tervezetet elfogadta és megbizta a szakmai csoportot, hogy a megyei szervezetek minél előbb kapják meg a körlevelet.

A napirendi pontok megtárgyalása után fontos bejelentésekre került sor. Dr. Vas Tibor bejelentette, hogy 1981. a rokkantak éve lesz és ezzel kapcsolatban sok tennivaló várható. Felolvasták az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztálya vezetőjének, dr. Völgyi Lajosnak levelét, amellyel kapcsolatban dr. Vas Tibor elnök javasolta, hogy a társszervekkel együtt állítsuk össze a programot.

1980-ban, Hannoverben /NSZK/ vakügyi segédeszközök fejlődéséről értekezletet tartanak. Az Egészségügyi Minisztérium úgy határozott, hogy a szövetséget dr. Vas Tibor képviselje.

Október folyamán Moszkvában a matematikai Braille-rendszer egyeztetéséről ugyancsak értekezletet tartanak, amelyen dr. Vas Tibor elnök képviseli szövetségünket az Elnökség határozata alapján.

Dr. Bódi István főtitkár tájékoztatta a Központi Elnökséget arról, hogy a KFKI szakemberei bemutattak egy olyan készüléket, amely a vak programozók munkáját megkönnyíti. A készülék pontírásban jelzi a vak

programozóknak a szükséges információkat.

A hangos könyvtár részére néhány könyvet jelölt még ki a Központi Elnökség, majd dr. Vas Tibor elnök zárszavával az aktív értekezlet végétért.

- . -

Megyei szervezeteink életéből

Hírek Somogyból

A barcsi körzeti csoport alakuló és vezetőségválasztó taggyűlése

Megyei Szervezetünk 1979. június 28-án d.e. 10 órai kezdettel körzetalakuló és vezetőségválasztó taggyűlést tartott Baracson, a kulturális otthonban.

A taggyűlést a megyei szervezet elnöke nyitotta meg és üdvözölte a megjelenteket, a központ részéről Gerdelics Ferenc főelőadót, a Városi Tanács részéről dr. Kotrász Árpád főorvost, Varga Gyulá szociálpolitikai csoportvezetőt; Lukács Lászlót, a Városi Tanács párttitkárát; Csonka Zoltánét, a Városi Vöröskereszt titkárát, Pető Lászlót, a Hazafias Népfront titkárát és a Gábor Andor Ifjúságklub Klubszinpad két tagját, Pozsonyi Imrét és Ságvári Róbertet, a Pol-beat duót.

A gyűlés előtt a Pol-beat duo műsorszámait követték.

Ezután a háromtagú jelölő bizottság megválasztására került sor, majd Lukács László, a Városi Tanács párttitkára gazdaságpolitikai tájékoztatót adott a helyi viszonyokról. Ezt követte Gerdelics Ferenc ünnepi beszéde.

Örömmel üdvözölte a megjelenteket. Beszélt a szövetség feladatairól, a vakok helyzetéről, szociális ellátásáról, gondozásáról és a kulturális munkáról. Végül köszönetet mondott a város vezetőinek a segítségért és a leendő vezetőségnek jó munkát kívánt.

Utána hozzászólások következtek, majd a jelölő bizottság elnöke ismertette a bizottság javaslatát. Elnöknek Kisfaludi Árpád sorstársat, barcsi lakost, tagoknak Horváth Lászlóné, FutóBéláné - szintén barcsi lakosokat - javasolta a testület. Az indítványt a tagság egyhangulag elfogadta.

A megválasztott vezetőséghez a megyei szervezet elnöke szólt néhány szót. - Ismertette a körzeti csoport jelentőségét, a síófoki körzet vezetőségének köszönetet mondott a barcsi körzet megalakulásához nyújtott segítségért, továbbá elmondta, hogy a síófokiak munkája példaképpé szolgálhat a többi körzet előtt. Igen fontos az aktív hálózat felépítése, minden faluban, illetve községben legalább egy ilyen sorstárs működjen.

A rendezvények megtartásához kérjenek segítséget a Tanácstól és a társadalmi szervektől.

Befejezésül hangsúlyozta: arra törekedjünk, hogy a fiatal vakokból öntudatos tagokat neveljünk.

...

Marcali sorstársak kirándulása Zalakaros fürdőre

Megyei szervezetünk Marcali Körzeti Csoportja 1979. július 4-én kirándulást szervezett Zalakarosra.

A marcali "Vörös Hajnal" tsz saját autóbuszával utaztak a sorstársak és még tíz tsz nyugdíjas az öregek otthonából. Zalakarosra érve csoportos fürdés volt. A jóllátó tsz nyugdíjasok és a sorstársak egymást megismerve igen jól érezték magukat. A fürdőben eltöltött hangulatos délutánt vidám hazautazás követte. Az autóbuszon jókedvűen nótáztak a sorstársak. Fellert Istvánné, a körzeti csoport elnöke megköszönte a helyi tsz és a tsz szocialista brigádjának segítségét. Külön megköszön-

te, hogy az autóbust díjmentesen bocsájtották rendelkezésükre.

A sorstársak kiemelték, hogy a jövőben is szeretnének résztvenni ilyen hangulatos kiránduláson.

Csik Lajos

....

A telefonközpont hangja

/Megjelent a SOMOGYI NÉPLAP 1979. július 15-1 számában/

Ha a "Délviép" számát tárcsázzuk, férfihang jelentkezik. Megkérem a hang tulajdonosát, hogy szakítson időt a személyes találkozásra.

- Ma délután nem érek rá, mert egy sorstársam hozzátartozójának temetésére kell mennem. Én vagyok ugyanis a Vakok és Gyengénlátók Somogy-megyei Szervezetének elnöke. De holnap délelőtt felkereshet.

Az ötemeletes irodaház földszintjén a liftakna mögött egy félreeső kis helyiség ajtaján kopogtatok. Ötven év körüli, sokdioptriás szemüveget viselő férfi nyújt kezét.

- Csik Lajos vagyok. Foglaljon helyet! Elnézést kérek, csak befejezem ezt a mondatot. A Vakok Világába, az országos szövetség folyóiratába írok éppen egy tudósítást arról, hogy Barcson is megalakult a helyi szervezet.

A papírlapon egyenes sorokban, szépen rajzolt karakteres betűk. A tollat forgató, határozott ember kezeirása. Egy másik iratkötegen ugyanaz a kézírás. Csak abban különbözik az átlagostól, hogy ezeket három-négy centiméteres betűkkel és vastag filctollal írták.

- Ez a közgyűlési beszámoló. Ha elég közel tartom a szememhez, el tudom olvasni.

Felberreg a telefon. Figyelem a kezét. Először a tenyerével érinti meg a készüléket, azután ujjával megkeresi a megfelelő billentyűt. Határozottan, tévedhetetlen pontossággal dolgozik. Semmivel sem csinálja lassabban, mint az ép szeműek. Felnőtt korában romlott meg a látása. De nem veszítette el hitét, talpra állt.

Erre a munkahelyre a szövetség segítségével került, amelynek akkor már tagja volt. Egy sorstársát váltotta fel, aki hazaköltözött a falujába. Autóbuszal jár be dolgozni Igalból.

- Mióta itt dolgozom, megnyugodtam. Ha valaki ideges hangon szól a telefonba, én nyugodtan válaszolok. Ettől a másik is lehiggad. A feszültség, az idegesség eltűnt belőlem, s ez az egész életemre kihat. Végzem a munkámat, mint a többiek. Segítek a sorstársaimon, és engem is segítenek. Naponta érzem az emberek szeretetét.

....

Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás:

Beszámoló a gyulai kirándulásról

Május 17-én tizennégyen indultunk Gyulára. Megérkeztünk az állomáson három sorstárs várt ránk, akik elvezettek bennünket szálláshelyeinkre. Ebéd után Matuz Mihály sorstársunk otthonába invitált bennünket. A kedves vendéglátás után a város nevezetességeit megismertetve vendéglátóink visszakísérték bennünket szálláshelyünkre.

A második napon 30 fokos melegben boldogan sütkezettünk és fürödtünk a Várfürdő gyógyvizében. Megtekintettük hazánk egyetlen téglavárát, ahol hosszú időt töltöttünk a sok régi tárgy és dokumentum között. Onnan a Rondellába, majd a Dürer-terembe mentünk, ahol Holló László kiállítását tekintettük meg. Tovább menve Erkel Ferenc szülőházába érkeztünk. Beléptünk felcsendült a Himnusz, majd a Bánk bán legszebb részleteiben gyönyörködhattunk. Nézegettük a zeneszerző leveleit, személyes jellegű

tárgyait. Utána a város román stílusú templomát kerestük fel, ahol Predmenszky budapesti festő freskóiban és a szép papi ruhákban gyönyörködünk. Felkerestük a gimnáziumot, majd a "Százéves" cukrászdában időztünk. Megtekintettük az üzlet régi berendezését, okleveleit, megcsodáltuk a menyegyzet freskóit. A hosszú séta után jól esett az ebéd. Ismét a fürdőben töltöttük el további szabadidőnket. A fiatalokon csodálkoztam, olyan lelkesen jöttek velünk. Ha valahol tovább időztünk, nem sürgettek bennünket. Igazán csak dicséret illeti őket. Külön figyelmet érdemel a város tisztsága, lakóinak udvariassága. Felejthetetlen szép a strand, kényelmes öltözők, tiszta medencék várják a fürdővendégeket. Árnyékos parkja enyhülést adott a nagy melegben.

A sok látnivaló után fáradtan, de felejthetetlen élményekben gazdagon tértünk haza.

Matuz Mihály sorstársunknak és kedves feleségének szívből köszönjük fáradozását, kedvességét.

....

Szép siker egy pályázaton

Szabolcs-Szatmár megyei szervezetünk titkára, Varró János elvtárs nemrég megleghangu levélben számolt be egyik szabolcsi sorstársunk szép sikeréről.

Hornyak József tiszadadai tagtársunk részt vett a Szabad Föld Olvasó Akadémia című önművelési pályázatán. A kijelölt 120 műből sorstársunk 35 szépirodalmi és szakkönyvet olvasott el.

Az átolvasott könyvek egy részéből tanulmányt írt:

Jókai Mór: Aranyember és Szegény gazdagok

Mikszáth Kálmán: Kisértet Lublón

Móricz Zsigmond: Erdély

Darvas József: Törökverő

Németh László: Égető Eszter

Ugyancsak tanulmányt készített:

Raymond: Parasztok, valamint Keresztések és Jaroslav Hasek Svejk című könyve nyomán.

Egyéni érdeklődésének megfelelően számos mezőgazdasági tárgyú könyv elolvasásával is gazdagította ismereteit.

A Szabad Föld 1979. június 17-i számában jelent meg a pályázat nyertesének névsora, melyben nagy örömmel olvastuk Hornyak József sorstársunk nevét, aki az elismerő oklevél mellett egy római korból származó tör másolata tulajdonosának mondhatja magát. Hornyak elvtárs 400 forint pénzt jutalomban is részesült.

A megyei szervezet tagjai büszkék sorstársukra és lapunk szerkesztőségével együtt szívből gratulálnak a sikerhez.

Varró János

....

H e l y r e i g a z i t á s

Lapunk júliusi számában a megyei szervezeteink életéből című sorozatban "Mi újság Szabolcsban?" címmel tudósításokat közöltünk. A harmadik jelentés első mondatába sajnálatos módon hiba került. A szöveg helyesen így hangzik:

A II. Munkás és Ifjumunkás Kórusfesztiválra április 21. és 22-én került sor a záhonyi MÁV Szakszervezeti Művelődési Ház nagytermében.

Szives elnézést kérünk.

....

Szolnoki munkatársak Nyiregyházán:

A vakok és hallássérültek Szolnok megyei szervezetei közösen rendezték meg nyiregyházi kirándulásukat, melyen 56 tagtárs vett részt.

Julius 21-én délelőtt fél tíz után futott be vonatunk a pályaudvarra, ahol már vártak ránk a szabolcs-szatmári szervezet megbízottai. Az egész napot velünk töltötte Kalapos Béláné központi elnökségi tag, valamint a két Jakab házaspár. Megmutatták a lendületesen fejlődő város nevezetességeit, szép parkjait, szobrait, muzeumát, majd a szervezet irodájába kalauzoltak bennünket, ahol kávéval, üdítő itallal vártak ránk. Aztán átmentünk egy közeli vendéglőbe, ahol kitűnő ebédet szolgáltak fel számunkra. Délután Sóstóra mentünk. Volt aki a fürdést választotta, a többség azonban a most épülő szép falumuzeumra volt kíváncsi. A csónakázó tó hangulatos szigetén hosszabb ideig gyönyörködtünk a környezet szépségében. Egy felejthetetlen nap sok szép élményével gazdagodva vettünk búcsút nyiregyházi sorstársainktól, akik a pályaudvarig kísérték bennünket.

Fórizs László

....

Heves megyei hírek:

Jó hír Egerből

Göblyös István sorstárstól, Heves megyei szervezetünk elnökségének tagjától levelet kapott szerkesztőségünk, melyből az alábbiakat idézzük: Szervezetünk életében a mult évben kedvező fordulat állt be.

A mi helyiségünk csak akkora volt éveken keresztül, hogy 10-12-en fértünk el benne. Ha valami megbeszélése volt az elnökségnek és ilyenkor jöttek a sorstársak ügyes-bajos dolgaikkal, bizony nagyon össze kellett szorulni, hogy beférjenek. Sajnos, az illetékesek felé próbálkozásaink még az ígéretekig sem jutottak el. Mig végül egyik napról a másikra egyetlen szó megoldotta a helyiség kérdését: a "szanálás". Így 1978-ban új helyiségbe költöztünk. A szépen berendezett klubhelyiségben más lett a mozgási lehetőség. A kulturgárda is eddig helyiséghiány miatt itt-ott kilincsel, legtöbbször eredménytelenül. Most már részben megoldódott a problémájuk, de a hangszereknek még szükségük volna egy helyiségre. Eleinte ugyanis nézett ki, hogy ezt megkapják, de sajnos, Fortuna szerencse istennő nem mosolygott ránk.

A szereplőgárda újbóli megszervezéséhez nagy akarattal fogott hozzá Fodor Jánosné és Selmeczi György. A mult évben kaptunk zongorát, igaz, öregecske már és néha más hangon beszél, de azért mi örültünk neki. Zenekarunk kiegészült Bornemissza Gyulával, aki eleinte saját dobfelszerelést hozta el kitűnő ritmusérzékével együtt. Ez év márciusában a központtól gyönyörű dobfelszerelést kaptunk és májusban egy tangóharmonikát, amit ezuton is hálásan köszönünk...

A továbbiakban a levél beszámol a Heves megyei kulturcsoport miskolci vendégszerepléséről. Az eseményről lapunk előző számában részletes tudósításban számolt be Réti Nagy Pál.

...

Vakok napja Gyöngyösön:

Junius 24-én rendeztük meg a vakok napját Gyöngyösön, az új Művelődési házban. Csodálatosan szép, igazi meleg nyári napunk volt. Külön autóbusszal jöttek Egerből a megyei szervezet vezetőségének és kulturcsoportjának a tagjai, valamint az Eger környéki sorstársak. Mi gyöngyösi-ek, és a város környékéről ideérkezett tagtársak nagy örömmel és szeretettel fogadtuk a vendégeket, akiknek egy része városnézésre, muzeumlátogatásra indult. Ezalatt az egri és a gyöngyösi vezetőség együttes összevont

elnökségi ülést tartott. Délben a Kékes Étteremben közös ebéd volt, utána kezdődött a szereplőgárda műsora. Igen nagy volt az érdeklődés, mintegy 130-an voltak kíváncsiak a színvonalas programra. A több mint két és fél órás, ragyogóan összeállított műsor alatt mindenki jól szórakozott.

Nagy sikert aratott Fodor Jánosné, a megyei szervezet elnöke, a kulturgárda oktatója, aki az előadást konferálta. Viharos tapssal jutalmazták a sorstársak, akik vidáman táncoltak és énekeltek. A Hazafias Népfront és a járási Vöröskereszt jóvoltából minden sorstársat megvendégelhettünk egy-egy üveg üdívóval és süteménnyel.

Este hét órakor az autóbusz visszaindult Egerbe, fájó szívvel, de szép élményekkel gazdagodva bucsuztunk a vendégektől.

Borbély Lajosné

....

Nyílt levél

Lébénymiklós, 1979. június 15.

Kedves Barátom!

Köszönöm a küldött jókívánságokat és hasonló jókat kívánok én is neked.

Leveledben beszámolsz a nálatok folyó klubéletről, közben kérdezed, hogy a Győr-Sopron megyei szervezet életéről miért nem találsz beszámolót a Vakok Világában. Tulajdonképpen könnyű dolgunk lenne nekünk Győr-Soproniaknak, mert a megyei szervezeteink életéből című rovat beszámolóinak bármely cikkét kiemelve és a mi viszonyainkra átirva, visszaküldhetnénk az írást a rovatnak.

Am, ha nem is hallatunk magunkról, azért élénk klubélet folyik nálunk is. Nálunk csütörtökön van klubnap. De azt mondhatom, hogy majd minden összejövetelünkre akad valami aktuális program. Azon túlmenően, hogy a Nemzetközi Nőnapról a Nagy Októberi Szocialista Forradalomig minden néven nevezendő nemzeti ünnepről és nemzetköziről megemlékezünk, alkalomszerűen foglalkozunk nevesebb íróinkkal, költőinkkel is. Csak példaként emlitem, hogy május 27-én egyik sorstársunk fia és baráti köre olaszországi élménybeszámolóval tarkított zenei előadással örvendeztetett meg bennünket.

Kulturgárdánk fellépései is gyakoriak. Évente egy-két alkalommal kirándulásokat is szervezünk, ezeken mód van arra, hogy muzeumlátogatókat tartsunk.

Sajnos, igaz, hogy a vakok kirándulásait és muzeumlátogatásait sokan furcsának tartják, de én nem osztom véleményüket. Mert ha egy adott táj panorámájában nem is tudunk gyönyörködni, ha muzeumban nem is foghatunk meg minden tárgyat, mégis merem állítani, hogy minden alkalommal adódik olyan valódi, felejthetetlen élmény, amire azt mondjuk, hogy érdemes volt! Hogy személyes példákkal is szolgáljak, többek között a győri múzeum könyvtár részlegében járva megkértem a múzeum vezetőjét, ha lehet, mutasson egy olyan könyvet, melyet századokkal ezelőtt nyomtattak, vagy irtak kézzel. Mutatott is akkora díszes kötésű könyvet, hogy a mi Braille-könyvtári könyveink összefogott két-három kötete bizony messze elmarad mögötte súly és méretek tekintetében.

Másutt egy kitömött vaddisznó, száraz leveleken ülve, természetes környezet illúzióját keltette.

Aztán Bakonyzentlászlón, Pannonhalmán, Zircen élveztem a gyalogturát, a hegymászást. Gyönyörködtünk a zirci Arborétum különböző egzotikus növényeiben. Tatán, városnéző sétánk alkalmával számomra meglepetésként hatott egy Erdélyből ideszállított művészi faragású székelykapu.

A fertődi Eszterházy-kastélyban megcsodáltuk az elmúlt századokban divatos díszes butorokat, a kerámiaművészet füzérmintás cserépkályháját. Nekem legjobban tetszett a kastély parkjában álló hatalmas kovácsoltvas kapu, tele szebbnél szebb virágmintákkal. A legenda szerint a kapu készítőjének Eszterházy szétroncsoltatta a kezét, hogy ne tudjon még egy hasonlót készíteni.

Szólni akarok még a soproni kirándulásról is, amit talán legelsőknek kellett volna említenem. Városnéző sétánk során találkoztunk a Fabricius-házzal is. Az idegenvezető szavai nyomán meglevenedtek bennem Szilvási Lajos "Fekete ablak" című regényének hősei.

Amiért a soproni kirándulás számomra leginkább emlékezetes marad, az a muzeumlátogatás. Az intézmény vezetője átérezve helyzetünket, tőle telhetően minden mozdítható tárgyat kezünkbe adott. Láthattuk a mai modern világító eszközök őseit, a fáklyákat, mécseseket. Fogalmat alkothattunk az egykori díszes kivitelű butorokban megbuvó - regényeinkből jól ismert - rejtékfiókokról. Megtapinthattuk a művészi kivitelű edényeket, tálcákat, poharakat. Hallgattuk az antik órák harangjátékát.

Amint látod, kedves barátom, én elmondhatom, hogy érdemes részt venni a közösségi életben, még inkább olyan nagy, mégis családias közösségben, melyben még egymás névnapjáról sem feledkezünk meg. Így él, működik Győr-Sopron megyei szervezetünk. Azt hiszem, elég részletesen beszámoltam mindenről. Most bucsuzom tőled, baráti üdvözléssel:

Tóth József

....

Ünnepségsorozat Győr-Sopron megyében:

Március 29-én ünnepelte meg a megyei szervezet tagsága a magyar történelem három sorsdöntő eseményének évfordulóját. Ahogy egymást követik a naptárban, úgy növekedik a mai életünkre gyakorolt hatásuk. 1848. március 15-ü, az 1919. március 21., 1945. április 4. Micsoda lelkesítő és reményekre jogosító dátumok! "Tavaszcélzás" címet adtak ünnepi műsoruknak a győri 401-es Kossuth Lajos Szakmunkásképző Intézet tanulói. A jól összeállított irodalmi művek és nem utolsósorban a nagyszerű előadók elénekkeltek a múltat és szinte szemünk előtt peregettek le a nevezetes történelmi események főbb mozzanatait.

Április 26-án a dunaszigeti "Szigetköz" Általános Iskola "Vadvirág" táncgyűjtése adott egy szigetközi táncokból és dalokból összeállított műsort. A nyolctagu együttes lelkesedéssel és szeretettel készült erre a napra. A látóknak és gyengénlátóknak nagy gyönyörűséget szerzett a szép képfestő-mintás formaruhába öltözött lányok hol lassu, hol fergetegesen gyors tánca. Tagjaink érdeklődését jelezte, hogy a jelenlévők nem fértek be a klubhelyiségbe és így az udvaron tartottuk meg az előadást. A hangfelvétel érdekében az együttes megismételte műsorát. Ez a felvétel értékes anyaggal gyarapította a szervezetünk életét, tevékenységét megőrző hanggyűjteményt.

Május 3-án emlékeztünk meg az anyákról. Ünnepi köszöntőt Felszeghy Pál, a megyei szervezet elnöke mondott. A kulturcsoport pedig verses, zenés műsorral ajándékozta meg az édesanyákat. A műsorban elhangzott verseket, elbeszéléseket Bátor Árpádné, Boczor Kálmánné, Nagy Ernő, Tóth László és Tóth Sándorné mondta el. Császár Imre és Ragó Józsefné szóló énekkel, Tanes Gyula pedig tangóharmonikával működött közre.

Május 5-én immár negyedik alkalommal látogatott el megyei szervezetünk kulturcsoportja a Győrhez kb. 12 km-re fekvő Táplánypusztára, hogy az ottani szociális otthon gondozottjainak műsort adjon. A szép park közepén álló egykori grófi kastély nagytermét zsufolásig megöltötték az

otthon lakói. Ahogy az intézmény vezetőnöje köszöntőjében mondotta, hire van a vakok műsorának! A megyei szervezet nevében Felszeghy Pál elnök mondott üdvözlő szavakat, majd Nagy Ernő titkár vette át a szót, mint a műsor szövegírója. A program első részében anyáknapi versek, ének- és zeneszámok hangzottak el. A második rész kizárólag vidám számokból tevődött össze. Peregték a műsorszámok, vigyázva arra, hogy a jó hangulat mindig megmaradjon. A közönség szinte együtt játszott a szereplőkkel és hálással tapsolta meg az előadót. Minden műsorszám sikeres volt, de különösen nagy vidámsággal és tetszéssel fogadták Koncz András és Buczkó András számát. Az előbbi Petőfi: Falu végén kurta kocsmá című versének paródiáját adta elő, Buczkó sorstárs pedig a nagyrédei bordal-fesztiválról számolt be és igen nagy tetszést arattak remek tangóharmonika-számai is. Dicséret illeti a többi szereplőt is, mert a sikeres előadás az egész csoport közös munkája volt. A műsorban a következők szerepeltek: Bátor Árpádné /vers/, Boczor Kálmáné /elbeszélés/, Buczkó András /paródia, ének, zene/, Császár Imre /ének/, Koncz András /paródia, vers/, Nagy Ernő paródia, műsorközlés/, Ragó Józsefné /ének/, Tóth László /vers, ének/, Tóth Sándorné /vers, ének/.

A hangulatra jellemző volt, hogy a műsort befejező sláger- és nótagyűleget az egész terem együtt énekelte a szereplőkkel. Ráadásul számokkal fejeződött be a hallgatóság és a szereplők számára egyaránt emlékeztető előadás.

Május 24-én harmadik alkalommal szerepelt a megyei szervezet tagja előtt a kibővített Pedagógus Kvartett. A zeneirodalom kamaraműveiből összeválogatott darabokon keresztül mutatták be a házi muzsikálásban rejlő örömet és gyönyörűséget. Az egyes zeneszámok előtt röviden ismertették a szerző életét, munkásságát és az előadott művet. Klubtagjaink így megismerhették a kamarazene számos gyöngyszemét. Ezen az előadáson Beethoven, Brahms, Haydn és Mendelssohn egy-egy kamaraműve hangzott el.

Az együttes tagjai: Bodó Jenő /hegedű/, Kolozs István /hegedű/, Orovitz János /mélyhegedű/, Johannesz Andor /Cselló/, Gallyas Frigyes /zongora/. Nagy szeretettel jöttek közénk és megígérték, hogy a jövőben is rendszeresen adnak házimuzsikát.

Hálás köszönetünket fejezzük ki a sorstársak művelődését szolgáló zenei eseményért.

Nagy Ernő

- . -

Vak költők versei

Legeza Ilona:

Néma dac

Füsttel, pernyével tömött, magasba szökellő
modern piramisok
szűk, fényes szemekkel fenyegetnek.
Komor keresztire tűzve bámul a Hold.
Cipősarok kopog a sepegt köveken.
Párás kötényű sötétbe csorognak
a csókok.

Dióbazárt konokságom ordít, vonyít,
tisztulni vágyik.
Füvekre száradt árnyékukkal
vad tusát vivnak a messze csillagok.
Ha megtörsz, törékeny jajokba botló
fény-kedvesem

vörös, sárga, kék örömmel dallal
kibomolva
irgalom nélkül, mint te teszed velem:
szelek por-sár röhögésű torkába
doblak.
Sebes léptű éjjeleken virágra, fűre
taposlak
hadd sirjon, fuldokoljon
letaroltan
ringó zöld derékkal
lehajoltan.
Ó gyáva erűszak, gyönyörtelen szépség
pazar pompája alatt
dagad a sáros, szennyes iszap.
Hanyagul vádolsz, - elítélhetsz!
Mégis te vagy az egyetlen, biztos
betonba szorult menedék,
kővállu kegyelem.
Bukásom rozsva-nyugalom,
törtetlen konok szerelem,
átkomtól őrült hatalom.
Dacosan, némán süllyedek
nem kapok utánad betonkötésű menedék
- Lehuz a bánat.

- . -

Szemerédi István:

Gyógymasször-vizsga

Junius 20-án Ünneplőbe öltözött fiatalok igyekeztek az Országos Reuma és Fizikóterápiás Intézet /Frankel Leó ut 57.sz./ alatti részlegébe, hogy a tizhónapos tanfolyam elvégzése után szakvizsgát tegyenek.

Dr. Vas Tibor professzor, szövetségünk elnöke volt a vizsgabizottság elnöke; megnyitójában arra buzdította a fiatalokat, hogy bátran, értelmesen vizsgázzanak, nincs szükség különös izgalomra. A buzdítás ellenére azonban a vizsgadrukk igen nagy volt. A vizsgáztató orvos-előadók tantárgyaiból hallgatóink többsége jó eredménnyel vizsgázott. Hárman jeles, kettő jó és négyen közepes eredményt értek el.

Ismét gyarapodott kilencel a gyógymasszörök tábora. Reméljük, hogy a fiatalok szorgalmas lelkiismeretes munkával bekapcsolódnak majd a gyógymasször szakcsoport tevékenységébe és helytállnak azokon a munkaterületeken, ahová elhelyezzük őket. Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a fiatal gyógymasszöröket minél előbb munkához juttassuk, meg kell azonban jegyeznünk, hogy elhelyezésük nem könnyű feladat. Nem arról van szó, hogy gyógyító munkájukra nem lenne szükség, inkább a státusz megszerzése jelent problémát.

- . -

Szövetségünk hangoskönyvtárából kölcsönözhető műsoros kazetták
jegyzéke

Próza: Z/1 Ady Endre: Ifju szivekben élek	3-3
Z/2 Krudy fantázia: ea. Latinovits Zoltán	3-3
Z/3 Ady versek: ea. Latinovits Zoltán	3-3
Z/4 Szilágyi Gy.: Hányas vagy?	3-3
Mesék: Z/5 Regélő: dalok, versek, mesék gyermekeknek	3-3
Z/6 Andersen mesék	3-3
Z/7 Grimm mesék	3-3

Zene: Z/8	J.S. Bach: D-moll Toccata és fuga Preludium és Fuga F-moll Preludium C-dur	
Z/9	J.S. Bach: Zenekari szvitek No:2 B-moll No:3 D-dur	3-6 3-3
Z/10	Brandenburgi verseny No:1-6	3-6
Z/11	Bartók B.: Zene huross és ütőhangszerekre és cselesztára	3-3
Z/12	Bartók B.: Zongoraverseny no:3 Hegedűverseny	3-3
Z/13	L.v.Beethoven: IX. Symphonia op. 125	3-3
Z/14	Hegedűverseny D-dur, op. 61	3-3
Z/15	3 Symphonia /Eroica/ op. 55	3-3
Z/16	3 " " op. 67 Egmond nyitány op. 84	3-3
Z/17	6 Symphonia /Pastoral/	3-3
Z/18	7 " /A-dur/ op. 92	3-3
Z/19	Trió két oboára és angol kürtre Kettős klarinétra és angol kürtre	3-3 3-3
Z/20	Z/20 Berlioz: Fantasztikus symphonia op. 14	3-3
Z/21	Bizet: Grieg: Smetana	3-3
Z/22	Brahms: Magyar táncok	3-3
Z/23	Chopin: Négy szkerző	3-3
Z/24	Chopin művek: ea. Cziffra György	3-3
Z/25	Drovák: Uj világ symphonia No:9	3-3
Z/26	" Cselló koncert op. 104	3-3
Z/27	Erkel F.: Hunyadi László	3-3
Z/28	" " Bánk bán	3-3
Z/29	J.Haydn: Symphonia No: 31 D-dur " " No: 73 D-dur	3-3 3-3
Z/30	" " No: 45 "Bucsu" " " No: 26 "Emelkedés"	3-3
Z/31	" " No: 27 G-dur Kodály Z.: Háy János Galántai táncok Marosszéki táncok	3-3 3-3
Z/32	" " Psalmus Hungaricus Variációk	3-3
Z/33	Liszt F.: Dante symphonia	3-3
Z/34	" " Haláltánc, zongoradarab E-dur	3-3
Z/35	" " Tasso Hungária	3-3
Z/36	Mendelssohn: Symphonia No: 4 "Itália" Hegedű koncert E-moll	3-3
Z/37	Mozart: Esz-dur zongoraversenyek	3-3
Z/38	" D-moll zongoraverseny D-dur rondó	3-3
Z/39	" Symphonia No: 40 G-moll " " No: 33 B-dur	3-3
Z/40	Mussorszkij: Egy kiállítás képei	3-3
Z/41	Ravel: Bolero Spanyol rapszódia Ludanyó meséi	3-3
Z/42	Stravinsky: Tavasz áldás	3-3
Z/43	Operaáriák: Székely Mihály előadásában /Mozart, Haydn, Rossini, Verdi, Strauss/	3-3
Z/44	Vivaldi: Négy évszak	3-3
Z/45	Operaáriák: Sass Szilvia előadásában	3-3

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Dr. Kovács Miklós:

Ujabb rendelkezések a munkabérek és a nyugellátások kiegészítéséről

A nemzetközi gazdasági helyzet kedvezőtlen alakulása miatt 1979. júliusában a fogyasztási árucikkek meghatározott körében hazánkban is árrendezésre került sor. A lakosság vásárló erejének biztosítása érdekében a Minisztertanács a munkabérek és a nyugellátások kiegészítéséről intézkedett, jelentős anyagi támogatást nyújtva. Az említett intézkedéseket az alábbiakban csupán lényeges részleteiben ismertetett két Minisztertanácsi Rendelet tartalmazza.

A 25/1979 /július 21/ MT.sz. rendelet a munkabérek kiegészítéséről szól, tehát munkajogi vonatkozású jogszabály. Generative ugy rendelkezik, hogy a munkaviszony vagy ipari szövetkezeti tagság alapján dolgozók részére - ide értve a bedolgozókat is, - munkabérük összegére, tekintet nélkül, 1979. július 1-től havi 180 Ft munkabér kiegészítés jár. A korábbi 32/1973. MT.sz. rendelet alapján járó havi 50 Ft munkabér kiegészítéssel /energiahordozó pótlék/ és a 23/1976. MT.sz. rendelet alapján járó havi 60 Ft munkabér kiegészítéssel /huspótlék/ együtt a munkabér kiegészítések összege így havi 290 Ft-ra emelkedett.

Mezőgazdasági szövetkezetek tagjai és alkalmazottai részére, - akiknek pontos megjelölése a 40/1975. PM.sz. rendeletben található, - 1979. július 1-től havi 140 Ft munkabér kiegészítés jár.

Amennyiben a munkaviszony, illetve szövetkezeti tagsági jogviszony a naptári hónapnak csak egy részében áll fenn, a munkabér kiegészítés a dolgozót a töredék hónapra is teljes összegben megilleti. Abban az esetben azonban, ha a munkaviszonyban álló dolgozó valamely nyugellátásban részesül, munkabér kiegészítésre nem jogosult, mivel részére - egy másik rendelet alapján - nyugdíjkiegészítést kell megállapítani hasonló összegben.

A 26/1979. /július 21/ MT.sz. rendelet társadalombiztosítási jellegű jogszabály, mivel a családi pótlék és a nyugellátások kiegészítését szabályozza, a következők szerint:

I. Családi pótlék

1979. július 1-től a családi pótlék új, kiegészített összegei az alábbiak:

- a. Egy gyermek után havi 490 Ft.
- b. Két gyermek után havi 980 Ft.
- c. Két gyermek után, ha közülük legalább egy testi vagy szellemi fogyatékoságban szenved: havi 1020 Ft.
- e. Három vagy ennél több gyermek esetén gyermekenként havi 510 Ft.

Ujszerű az a rendelkezés, mely szerint, ha a szülők vagy más személy eltartásában csak egy gyermek van, aki után családi pótlék nem állapítható meg, e gyermek után 1979. július 1-től havi 130 Ft pótlék jár.

Olyan esetben, ha az árva két ellátásban részesül, pl. hadiárva el-
látást és nevelési ellátást kap, - az árvaellátáshoz havi 160 Ft kiegészítés, a nevelési ellátáshoz pedig havi 130 Ft pótlék jár; tehát ez esetben kivételesen mindkét ellátást növelni kell.

II.

A nyugellátások kiegészítése

A rendelet kimondja, hogy 1979. július 1-től az öregségi, rokkantsági és hozzátartozói nyugellátásokat, valamint minden nyugellátásszerű ellátást havi 180 Ft-tal ki kell egészíteni. Ha a nyugdíjas több nyugellátásban részesül, az említett kiegészítés csak egy nyugellátáshoz adható. A havi 180 Ft kiegészítés a naptári évnek arra a hónapjaira is jár, amelyekben - a foglalkoztatási keret kimerítése vagy a nyugdíjas ilyen irányú kérelme miatt, - az öregségi nyugdíjat szüneteltetik, illetve a rokkantsági nyugdíjat korlátozva folyósítják. Abban az esetben, ha az özvegyi nyugdíjat két vagy több özvegy között megosztva folyósítják, a havi 180 Ft kiegészítés mindegyik özvegyet külön-külön megilleti. A 180 Ft kiegészítés valamennyi hozzátartozói nyugellátáshoz megállapítható akkor is, ha e hozzátartozói nyugellátások együttes összege az alapul szolgáló özvegyi nyugdíj összegének két és félszeresét meghaladja.

A 180 Ft kiegészítés a vakok személyi járadékához is jár, s így annak összege - ha a jogosult egyéb nyugellátásban nem részesül, - 1979. július 1-től havi 1160 Ft.

Az itt tárgyalt kiegészítésre figyelemmel 1979. július 1-től megváltoztak, illetve havi 180 Ft-tal emelkedtek a nyugdíjak minimum összegei is. Ehelyütt csupán annyit közlünk, hogy a munkás-alkalmazottak öregségi és III. csoportbeli rokkantsági nyugdíjának minimum összege havi 1490 Ft lett; a többi minimum összeg lapunk 1979. februári számával megjelent tájékoztató mellékletben megtalálható és 180 Ft hozzáadásával aktuálisan megállapítható.

Az új összeghatárok 1979. július 1-től a következők:

- Nyugdíj összege, ameddig a nyugdíjas korlátozás nélkül foglalkoztatható: 1650 Ft.
- Ameddig a saját jogu és a hozzátartozói /pl. özvegyi/ nyugdíj együttesen folyósítható: 1780 Ft.
- Ameddig a saját jogu nyugellátás és a házastársi pótlék együttesen folyósítható: 2180 Ft.
- A feleség jövedelme, ameddig utána házastársi pótlék állapítható meg: 1290 Ft.

Az itt tárgyalt nyugdíjkiegészítést az igénylőnek, illetve a nyugdíjasnak nem kell kérelmeznie, mert a kiegészítést a nyugdíj megállapításakor a nyugdíjmegállapító Társadalombiztosítási Igazgatóság /Kirendeltség/, a már folyósított nyugdíjak esetében pedig a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság hivatalból eszközli.

III.

A házastársi pótlék

Az eddigiekhez képest a házastársi pótlékre jogosultak köre kibővült, mert 1979. július 1-től az a nyugdíjas fél jogosult:

- akinek nyugellátása a havi 1630 Ft-ot nem haladja meg,
- a házastárs 55. életévét betöltötte vagy rokkant,
- a házastárs jövedelme a havi 1290 Ft-ot nem haladja meg.

Mindazok tehát, akik a korábbi alacsonyabb értékhatárok miatt eddig házastársi pótlékre nem voltak jogosultak, 1979. július 1-től kérhetik a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól a házastársi pótlék megállapítását. Ha a nyugdíj összege az 1630 Ft-ot meghaladja, a házastársi pótlékből csak olyan összeg folyósítható, amely a nyugellátást 2180 Ft-ra kiegészíti.

A házastársi pótléktól eltérő fogalom a "házastársi jövedelempótlék" fogalom, amelyet a rendelet új társadalombiztosítási jogintézményként, illetve szolgáltatásként vezet be hazánkban. Ugy rendelkezik, hogy 1979. július 1-től a teljes összegben vagy részösszegben folyósított házastársi

pótlékhoz havi 180 Ft összegű házastársi jövedelempótlék jár. Félreértés elkerülése érdekében meg kell jegyezni, hogy a házastársi jövedelempótlék révén a házastársi pótlék összege nem emelkedett havi 630 Ft-ra. A házastársi pótlék összege továbbra is havi 500 Ft maradt, amelyen felül külön jogcímen kerül sor a havi 180 Ft-ot kitevő házastársi jövedelempótlék megállapítására és folyósítására. Ez a körülmény viszont a nyugdíjasra nézve kedvezőbb összeg-eltolódást eredményez, mintha a házastársi jövedelempótlék bevezetése nélkül egyszerűen csak a házastársi pótlék havi 180 Ft-tal való felemelésére került volna sor. A következő két szemléltető példából nyilvánvaló, hogy - a házastársi jövedelempótlék bevezetése helyett - a házastársi pótlék hasonlóösszeggel való felemelése a nyugdíjasok jelentős részénél hátrányosabb lett volna.

- a. A nyugdíjas havi 1490 Ft minimum összegű öregségi nyugdíjban részesül. Házastársa után havi 500 Ft házastársi pótlékre és havi 180 Ft házastársi jövedelempótlékre jogosult. Így három jogcímen összesen 2170 Ft-ot kap. Probléma nem merül fel, mivel ez az együttes összeg még nem éri el a jogszabályban meghatározott 2180 Ft összeghatárt.
- b. A nyugdíjas havi 1900 Ft nyugellátásban részesül. Házastársa után házastársi pótlékre jogosult, amelynek összege - ha most havi 180 Ft-tal felemelték volna, - havi 630 Ft lenne. A házastársi pótlékból csak havi 280 Ft lenne folyósítható, mivel ilyen összeg egészítené ki nyugellátását a 2180 Ft összeghatárra, míg a házastársi pótlék ezenfelüli, 400 Ft-ot kitevő része már nem lenne folyósítható, vagyis számára elveszne. Ezzel szemben a fent ismertetett új szabályozás szerint ugyanezen nyugdíjas ügye a következőképpen alakul: havi 1900 Ft nyugellátásához a házastársi pótlékból havi 280 Ft folyósítható, mely együttesen 2180 Ft-ot tesz ki. Ehhez házastársi jövedelempótlék címén havi 180 Ft járul s így összesen havi 1360 Ft ellátásban részesülhet. Ebben az esetben csak havi 220 Ft az az összeg, amely nem folyósítható.

A leírt példa esetein tulmenően az új ellátásnem jelentőségét fokozza az a körülmény is, miszerint a házastársi jövedelempótlék olyan esetben is jár, amikor a nyugdíjas azért nem jogosult házastársi pótlékre, mert nyugellátása a havi 2180 Ft-ot meghaladja. Megjegyzendő, hogy a házastársi pótlékre jogosultság egyéb feltételeinek ez esetben is fenn kell állania. Így a házastársi jövedelempótlék jár például annak, akinek

- a. nyugellátása 1650 Ft,
- b. házastársa 55. életévét betöltötte vagy rokkant,
- c. házastársa jövedelme a havi 1290 Ft-ot nem haladja meg.

Öregségi és rokkantsági nyugdíj iránti igénybejelentések elbírálásánál - az ehelyütt jelzett feltételekkel, - a társadalombiztosítási szerv a házastársi jövedelempótléket is megállapítja, kérelemre. Az, aki 1979. július 1-én már nyugdíjas volt, a házastársi jövedelempótlék megállapítását a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól kérheti, nyugdíjfolyósítási törzsszámára hivatkozva.

A rendelet szerint a házastársi jövedelempótlék csak a már megállapított, illetve a jövőben 1980. augusztus 1-ig megállapításra kerülő öregségi és rokkantsági nyugdíjhoz jár; másszóval: ha a nyugdíj megállapítására az említett időpontot követően kerül sor, házastársi jövedelempótlék már nem állapítható meg.

A házastársi jövedelempótlék témaköréhez tartozik még, hogy abban az esetben, ha a házastárs havi 1290 Ft-ot meg nem haladó jövedelme munkabérből származik, házastársi jövedelempótlék nem állapítható meg, mivel a házastárs a 25/1979. MT.sz. rendelet alapján havi 180 Ft munkabérlétszámításban részesül.

A házastársi pótléokra és a házastársi jövedelempótléokra vonatkozó rendelkezések élettársa is kiterjednek, ha ez a közösség legalább 10 éven át fennállott, vagy az együttélésből legalább egy gyermek származott.

- . -

Vándor Tamás:

Kulturális életünk hírei

1979. június 28-án ének-tanszaki hangversenyen mutatkoztak be a Pacsirta szakosztály hallgatói. Az egybegyűlt hallgatóság előtt a Homérosz kórus hangképzésben résztvevő tagjai között más szólisták is bemutatkoztak. Nagy tapsot érdemelt a lelkes közönségtől Malik Mária, Kőteles György és Varga Pál.

A bensőséges hangverseny után a zenei szakosztály elnöke, Zichó József tanár ur értékelte a szereplők teljesítményét, hangsúlyozva, hogy a kórusban vagy egyéb helyen szólistaként történő éneklés megkívánja a szorgos, hétköznapi munkát, a hangképző foglalkozásokon való aktív részvételt.

A hangverseny szereplőit Peskó György kísérte zongorán.

Külön köszönetet kell mondani a Homérosz kórus hangképző tanárnőjének, Szécsi Évának. Szécsi Éva, mint az Állami Operaház kórusának tagja és a szövetség hangképző tanára szívvel-lélekkel teljesíti feladatát és szorgos tanítványaival elérte azt, amit a közönség is hallhatott. Sok sikert kívánunk neki és tanítványainak a további eredményes munkához.

A Népszava 1979. június 22-i számában Raics István tollából méltatás jelent meg a Homérosz kórus 1979. június 6-án az óbudai Zichy-kastélyban megtartott hangversenyéről.

A kórus és a műsor méltatásán kívül az újságírókiemeli azt a körülményt, hogy szövetségünk főtitkára, dr. Bódi István ismertette a hallgatósággal a vak ember és a zene különös kapcsolatát és a vak embernek a zenében elérhető eredményeire hívta fel a hallgatóság figyelmét.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a külföldi és hazai sajtóban megjelenő cikkek és méltatások csak elismeréssel szólnak a szövetségünkben folyó kulturális tevékenységről. Kórusunk és zenekarunk a fellépések során meglepetést szerez a hallgatóságnak.

- . -

Dénes József: Sportrovat

Egy győzelem, egy döntetlen

Az Országos Testnevelési és Sporthivatal, személy szerint Soós Mihály osztályvezető elvtárs megértő és jóindulatu támogatása gazdag nemzetközi programot biztosított ebben az évben. Ez irányu tevékenységünk jól illeszkedik a vakok mind szélesebb körben kibontakozó nemzetközi sportmozgalmába. Sportvezetőink, edzőink, sportolóink és aktivistáink e jelentős anyagi támogatást becsületes felkészüléssel és eredményes helytállással igyekeznek honorálni. E helyről is szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik segítenek bennünket sportmunkánkban.

A múlt havi számunkban közölt belgrádi szimpozium határozati javaslatának szellemében további pártoló támogatókat szeretnénk úgyünknek megnyerni.

Június 22-26 között a spliti /jugoszláv/ szervezet sakkcsapatát láttuk vendégül. A hat táblán, két fordulóban lezajlott mérkőzésen a következő eredmények születtek:

Első forduló: Erős-Viro 1:0, Nemes-Svilicic 1:0, Rév-Amizic 0:1. Dénes-Bavcevic 1:0, Kovács-Popovic 1:0, Kapitány-Vlasic 0,5:0,5. Az első forduló eredménye 4,5:1,5 a javunkra. - A második forduló eredményei: Erős-Viro 1:0, Nemes-Svilicic 1:0, Rév-Amizic 1:0, Dénes -

Bavcevic 0,5:0,5, Kovács-Popovic 0,5:0,5, Kapitány-Vlasic 0,5:0,5. Szintén 4,5:1,5 a javunkra. Összesítve: 9:3 arányban győztük le a spliti sakkozókat. Vendégeinknek a Május 1 uti Vakok Allami Intézete adott otthont. Az intézet személyzetének a figyelmes kiszolgálásért e helyről is köszönetet mondunk. Spliti sorstársaink és kísérfik a Volán szerb-horvát nyelvű idegenvezetője kalauzolásával fővárosunk nevezetességeivel is megismerkedtek. A Fővárosi Kefe- és SeprügyártóVállalatnál tett üzemi látogatás során dr. Solymos Gyula igazgató és közvetlen munkatársai részletes tájékoztatást adtak az üzemi tevékenységéről. A kialakult eszmecsere során vendégeink nagy elismeréssel szóltak az ott folyó munkáról.

Külön köszönet illeti Nagy Gyuláné, Temmel Márta tanárnőt, aki nagy körültekintéssel és lelkiismeretesen látta el a tolmács feladatát.

Julius 6-9-ig a Német Demokratikus Köztársaság sakkválogatottja volt a vendégünk. Német sorstársaink a győzni-akarás elhatározásával érkeztek Budapestre. A mostani találkozó a múlt évi, hallei összecsapás visszavágója volt. A múlt évi hallei győzelmünk, mely nehéz küzdelemben jött létre, nagy feltűnést keltett, mivel az NDK csapata a Szovjetunió és Jugoszlávia után, kétséget kizáróan a legjobb. Tavaly is, és most is, kéthetes edzőtáborozással készültek ellenünk. /A mi játékosaink a szombat délutáni mérkőzés délelőttjén még dolgoztak! / Az Olimpiákon legtöbbször meg is előztek minket.

Persze, a mi játékosainkat is fűtötte a bizonyítás vágya.

Ilyen előzmények után került sor az első fordulóra, mely a következő eredményeket hozta: Nemes-Wünsche 0:1, Erős-Dobierzin 1:0, Rév-Breitner 0:1, Dénes-Müller 1:0, Kovács-Wendt 0:1, Voján-Kranz 1:0. Tehát az első nap mérlege: 3:3, döntetlen. E forduló érdekessége, hogy mindkét csapat játékosai világos színnel érték el győzelmüket!

A döntés a vasárnapi, második fordulóra maradt. A nagy akarásnak megfelelően heves harc alakult ki mind a hat táblán. A rendes játékidőben mindössze egy játszma fejeződött be. Öt játszma függőben maradt! Lázás élménnyel teltek el a folytatás előtti órák. Ezek után a második forduló eredményei: Nemes-Wünsche 0,5:0,5, Erős-Dobierzin 1:0, Rév-Breitner 0,5:0,5, Dénes-Müller 1:0, Kovács-Wendt 0:1, Voján-Kranz 0:1. Szintén 3:3, döntetlen. Az összesítés: 6:6, döntetlen.

Végül is, mint német barátaink a látottak alapján elmondták, elégedettek voltak az eredménnyel, mivel nem kaptak ki. Számunkra is jól végződött az összecsapás, a csapat bizonyított és a jövő évi Olimpia előtt önbizalmat adhat a felkészüléshez.

Német sorstársaink és kísérfik rövidre szabott itt-tartózkodásuk ideje majdnem teljesen a sakkozással telt el. Így csak a sportprogramon kívül rövid városnézésre futotta idejükből.

Elszállásolásuk szintén a Május 1 uti Vakok Intézetében volt, a tolmács szerepkörét, közmegelegedésre, sorstársunk, Fetter Veronika látta el, szükség esetén Erős Pál sakktársunk is vállalt feladatot.

Spliti sakktársaink házigazdája Horváth József, a németeké Zichó József sportkört elnökségi tagok voltak.

- . -

Rózsa Dezső:

Gyászbeszéd helyett

/Emlékezés Köffer Bélára/

A név kissé idegenül cseng az olvasó számára, hiszen ritkán szerepelt lapunk hasábjain.

Tizenhárom évvel ezelőtt Köffer Béla volt az a kárpitós mester, aki hazánkban először megkezdte a vakok és gyengénlátók szakmai oktatását Debrecenben. Emberi és pedagógiai tulajdonságai hamar önbizalmat adtak a kezdő szakmunkástanuló csoportnak. Nagy türelemmel, hozzáértéssel ma-

gyarázta újra meg újra a szakma alapvető fogásait. Hangja most is vissza-
cseng fülembé. Emléke benne él mindazokban, akik a keze alól szabadultak
fel, s indultak önálló pályán. Emberségét, munkáját megőrzi az emlékezet.
Tovább él szelleme volt tanítványaiban, munkatársaiban. Köffer Bélát 1979.
július 5-én helyezték örök nyugalomra a debreceni Nagytemetőben.
Nyugodjék békében!

- . -

K ö z l e m é n y

Dunántuliak figyelem! Elcserélném debreceni, új lakótelepi, másfél
szobás, összkomfortos, I. emeleti szövetkezeti lakásomat a Dunántul bár-
mely városában hasonlóra.

Cím: Fodor Imre, 4032. Debrecen, Jerikó u.20. I.6.

- . -

Innen - onnan

A Humboldt Egyetemen ebben az évben emlékeztek meg arról, hogy 1969-
ben szervezték meg a rehabilitációs fakultást. Az elnevezéssel is kife-
jezésre akarták juttatni, hogy a vakok, gyengénlátók stb. iskoláiban ok-
tató pedagógusoknak fő feladata a tanulók habilitálása, illetve rehabili-
tálása és ezen keresztül az integráció előmozdítása.

A fakultásra olyanokat vesznek fel, akiknek már van ovónői, tanítói
vagy tanári oklevelük, meghatározott időn át tanítottak és ezután irat-
kozhatnak be a rehabilitációs fakultás nappali vagy levelező tagozatára.

...

Az NDK-ban egyre fokozottabban foglalkoznak a látási fogyatékosok
rehabilitálásával. Karl Marx-Stadtban és Neuklosterben rehabilitációs
centrum működik. Ezen felül az NDK Vakok és Gyengénlátók Szövetségének
kerületi /Bezirk/ és járási /Kreis/ szervezetei is foglalkoznak a később
megvakultak rehabilitálásával. Ezért lenne fontos nálunk is, hogy a szö-
vetség szerezzen tudomást azokról, akik felnőtt korban veszítik el látá-
sukat.

A hosszú fehér bot használatának oktatására több tréner képeztek
ki és így több helyen indítottak mozgásképző tanfolyamot. Ezzel is segí-
tik a rehabilitációt.

...

Az NDK szakszervezetének elnöksége 1979. január havában határozatot
hozott, amelyben a foglalkoztatási rehabilitációval kapcsolatban vizs-
gálta a szakszervezet feladatait. Alapelvként szögezte le, hogy a munka-
képességükben viszonylag korlátozott személyeket állapotuknak megfelelő
munkára kell kiképezni és munkába helyezni. A szakszervezetnek is támo-
gatnia kell a társadalmi integrációt.

...

Régebben szaruhártya átültetést úgy tudtak elvégezni, hogy a szaru-
hártya átültetésre váró beteget táviratilag hívták be, ha olyan szemet
vettek ki a másik betegből, akinek szaruhártyája ép volt. Az átültetést
a kivétel után azonnal végre kellett hajtani.

Filatov, odesszai professzor olyan eljárást dolgozott ki, amelynek segítségével a levett szaruhártyát hosszabb ideig lehet konzerválni és így az átültetésnek nem a kivétellel egyidőben kell megtörténnie.

Dr. Silva sri lankai /Ceylon/ szemorvos szaruhártya bankot hozott létre. Vannak olyan donorok, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy haláluk után ép szaruhártyájukat kivegyék. Ha ez a halál bekövetkeztétől számított 3-4 órán belül történik, akkor a szaruhártyát megfelelő eljárással konzerválni lehet és később kerülhet átültetésre. Egyelőre csak Sri Lankában szervez donorokat, de az így nyert szaruhártyát már a világ több városába is elküldik, ha igénylik. Terve az, hogy kiszélesíti a donorok körét és ennek segítségével visszanyerheti látását az a több százezer ember, aki szaruhártyájának sérülése miatt veszítette el látását.

...

Franciaországban az Association Valentin Haüy évi közgyűlésén megállapították, hogy a látási fogyatékosok igen sok munkaterületen dolgozhatnak: telefonalközpont-kezelő, gyors- és gépiró, masszőr, ügyvéd, pedagógus, emellett a tradicionális vakiparban is dolgoznak /kosárfonás, seprű- és kefekötés stb./. Megemlítették azt is, hogy a gazdasági válság következtében nehezebb lett a látási fogyatékosok munkába helyezése.

...

A francia vakok küldöttsége járt a Lengyel Népköztársaságban és a Szovjetunióban. Elismeréssel nyilatkoztak a látási fogyatékosok foglalkoztatásáról. A Lengyel Népköztársaságban pozitíven értékelték a rokkantakat foglalkoztató szervezetek szervezését. Golvala elvtárs hadirokkant ezredes a Látási Fogyatékosok Szervezetének igazgatója mutatta meg az üzemeket és megelégedéssel állapították meg a franciák, hogy többféle munkakörben dolgoznak a látási fogyatékosok és foglalkoztatásuk teljes.

A Szovjetunióban az Összoroszági Vakok Szövetsége vendégeként Moszkvában és Leningrádban jártak a küldöttek. Ezeken a helyeken megtekintették a kulturházakat, amelyekben könyvtárak, olvasó szobák, színháztermek és sportolásra alkalmas helyiségek találhatóak. Külön kiemelték a jelentésükben, hogy a Szovjetunióban sok olyan területen dolgoznak vakok, ami Franciaországban ismeretlen és bizonyos cikkek gyártására a vakok szövetsége célvállalatainak monopóliuma van.

Voltak még Jerevánban, Örményország fővárosában is, ahol hasonló intézményeket találtak. Külön kiemelte a jelentés, hogy az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta milyen hatalmasat fejlődött a vakügy a Szovjetunióban.

...

Ausztráliában olyan vakügyi segédeszközt dolgoztak ki, amelyet a vak programozók használhatnak. A normál írásban megjelenő eredményt egy megfelelő szerkezet egyidejűleg pontírásban is közli és így a vak ellenőrizni tudja munkáját. Ugyanígy tudja ellenőrizni, hogy a feladatot helyesen táplálja-e be a kompjuterbe.

- . . . -